

Mindre meddelelser

Iagttagelser, som er godkendt af sjældenhedsudvalget, er mærket med stjerne (*).

Records approved by the rarity-committee are marked with asterisks ().*

GRØNSPÆTTEN

(*Picus viridis*)

SOM YNGLEFUGL PÅ LANGESØ SKOVDISTRIKT, FYN.

Ifølge »Oversigt over Danmarks Fugle« (SALOMONSEN 1963, p. 96) var 1943 det sidste år, Grønspætten med sikkerhed optrådte som ynglefugl på Fyn. Denne notits skal give et indtryk af artens forekomst på Langesø Skovdistrikt, Nordvest-Fyn, i årene 1950–64. Ialt 5 gange i dette tidsrum er Grønspætten konstateret ynglende på distriktet. Iagttagelserne er mest gjort af mig selv, samt fru skovfoged STUBGAARD, Langesø. De fleste iagttagelser er gjort omkring skovfogedboligen og søen, men også andre steder i distriktet har arten i de sidste år været aktiv.

1950: Et par havde rede i elletræ i Dyrehaven nær søbredden. Flere ornithologer, bl.a. installatør KROG, Morud, iagttog fuglene i yngletiden.

1951: 1 par havde rede i pæretræ i haven ved »Spejlbjerg« (meddelt af baron G. BERNER, Langesø). Samme år i juli så jeg udflyjende unger i skoven 200 m fra redestedet. Redestederne 1951–51 lå 1,5 km fra hinanden.

1952: Hørt en enkelt gang i foråret, samt 28. dec.

1953: 21. marts og 20. sept.

1954: Hørt jævntiligt i oktober.

1955: Konstateret 6 gange i tiden 3. feb.–14. maj.

1956: 1. nov.

1957: Næsten daglig i feb., 3 gange i marts, jævntiligt primo aug., enkelte gange i sept., okt. og dec.

1958: Ialt 5 gange jan.–maj.

1959: Ikke konstateret.

1960: 2 gange i aug., 1 gang i okt.

1961: 2 gange i juni–juli, 6 gange i okt.–dec.

1962: 5 gange i jan., 4 gange i feb., 3 gange i første halvdel af marts, og hørt daglig i sidste halvdel af marts. 21. marts sås 2 ved skovfogedboligen »Skovens Værn«. Hørt daglig i april, ofte 2 fugle samtidig. Omkring 15.–20. juni så hr. og fru direktør GLISTRUP næsten daglig 1 ad. og 2 juv. i deres have i Bredbjerg ved Langesø. Spætterne søgte myrer i græsplænen.

1963: Ialt 6 gange jan.–marts, næsten daglig i april. 25. juli sås 1 ad. og 2 juv. ved skovfogedboligen (fru skovfoged STUBGAARD og skovfoged-ass. P. HVENEGAARD). Hørt 20. sept. og jævntiligt i okt.

1964: 1 par havde rede i en gammel, meget frønnet bøg ved skovfogedboligen i Morud Skov. Redehullet (7 × 5 cm) var anbragt 2 m oppe på stammen. Ungerne forlod reden 20. juni. Der var mindst

3 unger i reden (civ.ing. ERIK HANSEN). 11. juli sås 1 ♀ sammen med 2 unger nær skovfogedboligen. Langesø. JØRGEN STUBGAARD,

SUMMARY: Green Woodpecker (*Picus viridis*) breeding in Langesø Forest, Funen. In the years 1950–1964 several observations and 5 breeding records were made in a part of Funen, where this species was formerly believed to have disappeared.

RØDRYGGET SVALE

(*Hirundo daurica*)*

PÅ VIGELSØ, ODENSE FJORD, MAJ 1964.

Den 9. maj 1964 iagttoges en Rødrygget Svale (*Hirundo daurica*) på Vigelsø i Odense Fjord. Ved 17-tiden iagttog jeg vore tre almindelige svalearter, der fløj over gården og især over en lille dam der ved. Jeg bemærkede en landsvalelignende fugl uden hagesmæk, og da jeg fulgte dens videre flugt, så jeg dens rustfarvede gump, som var meget løjne-faldende. I de 4 dage så jeg fuglen mere end 50 gange, og hver gang var den meget let at skelne fra alle de andre svaler netop på grund af gumpen. Fuglen var meget lidt sky, og mange gange var den kun 2–3 meter fra mig. Når den skulle snappe en myg, stod den nærmest stille i luften på landsvalevis. Jeg kunne da tydeligt se det rustfarvede nakkebånd. Den sås aldrig sidde på kvisten eller telefonrøden, men en aften fandt jeg den overnattende under tagskægget på en trælade i et hul på 10 × 10 cm. Dens stemme var jeg ikke i stand til at skelne fra de andre svalers, idet de tre arter altid var rigeligt tilstede. Fuglen stemte i farvetegning overens med illustrationen i »Europas fugle«, bortset fra, at bugen, der på billedet har samme farve som gumpen, på den iagttagne fugl var grumset lys, ikke Bysvalens (*Delichon urbica*) skinnende hvide eller Landsvalens (*Hirundo rustica*) gulhvide farve. Fuglen iagttoges igennem 4 dage, hvorefter den forsvandt i forbindelse med et stormvejr. E. IUUL.

SUMMARY: Red-Rumped Swallow (*Hirundo daurica*) seen at Vigelsø, Funen, May 1964. A single bird was seen on May 9th 1964 and observed more than fifty times during the following four days. It was always flying together with several specimens of the three common swallows, and a comparison with these is given.

SKOVSNAPPER

(Scolopax rusticola)

RUGENDE PÅ LANGELAND.

Ved gennemgang af skovrider E. St. FLØYTRUP's efterladet papirer fandtes en korrespondance om Skovsnapper fra 1941 med dr. P. JESPERSEN, og det blev oplyst, at man dengang aldrig havde fundet rugende snepper på Langeland. (Dette er også fremhævet i JESPERSEN's redegørelse, D.O.F.T., 36, 1942, p. 129). Ingen skovfogeder og heller ikke de 3 generationer NIELSEN, som gennem 100 år har været jægere på Grevskabet Langeland, har nogensinde fundet en snepperede her.

I de sidste år er jeg imidlertid 2 gange bogstavelig talt faldet over sneppereder her ved Traneværk. 1. gang var i Åsø Skov, i en ung egekultur, hvor reden senere blev forladt. Jeg fandt den 1. april 1959, og til sidst kom reden med æg til Svendborg Zoologiske Museum. 2. gang var på Flådet 27. juli 1962. Denne gang opdagede min søn og jeg fuglen i tide, og reden blev ikke forladt.

H. STAUN.

SUMMARY: Woodcock (*Scolopax rusticola*) breeding on the Island of Langeland. Nesting was previously not known in this island. Two nests are mentioned, from April 1st 1959, and July 27th 1962.

PILEVÆRLING

*(Emberiza rustica)**IAGTTAGET FØRSTE GANG I DANMARK,
MAJ 1964, VED SENDELØSE.

Den 30. maj 1964 besøgte jeg et område med tæt kratbevoksning af forskellige buske og flere småsøer, og stedvis en lidt mere åben skov af lave birke- og elletræer. Området ligger et par hundrede meter uden for Sengeløse 5 km nord for Tåstrup. Kl. 5.15, idet jeg gik forbi en tæt busk, der stod ved en grøft, fløj to Rørspurve (*Emberiza schoeniclus*) op fra bredden. Umiddelbart efter fløj endnu en fugl op, som først fløj i skjul i busken, men lidt efter kom den op i toppen af busken. Da jeg først så den flyve op, antog jeg den for også at være en Rørspurve, men i samme øjeblik jeg så fuglen sidde i toppen af busken i kikkert, blev jeg klar over, at det var en Pileværbling (*Emberiza rustica*) ♂. Den blev siddende her i omkring et halvt minut, hvorefter den fløj ind i busken igen, hvor det var umuligt at se den. Ved eftersøgning en time senere og d. 1. juni om eftermiddagen sås den ikke.

Fuglen sås i direkte medlys, afstanden var mellem 5 og 10 meter og fuglen sad i øjenhøjde, mens den var frit fremme. Der kunne konstateres følgende på fuglen: Isse og kinder var sortbrune, praktisk talt næsten sorte. Den havde en hvid øje-

stribe, som vistnok gik over øjet. På ryggen var den lysere brun end hos Rørspurve med tydelige længdestriber; navnlig én over hver skulder var kraftigt markeret med hvide kanter. Over brystet havde den et brunt, ret bredt bånd. Halen var sortagtig med hvide kanter. Selve vingerne uden ret megen sribning i sammenfoldet tilstand, sammenlignet med ryggen. Iøvrigt var manglen på sort strube iøjnefaldende sammenlignet med Rørspurve, som jo var set lige forinden. Fuglen var på størrelse med en Rørspurve. Den var tavs, og den vane med at rejse issefjerene, som den skulle have, sås ikke her.

Det må nævnes, at vinden dagen før var S og de tre foregående dage mellem Ø og SØ; det har sikkert bidraget til fuglens opdukning ved Sengeløse.

TIM ANDERSEN.

SUMMARY: First record of Rustic Bunting (*Emberiza rustica*) in Denmark. On May 30th 1964 a single ♂ was seen at Sengeløse, Zealand. A description of the bird is given.

SORTHOVEDET MÅGE

*(Larus melanocephalus)**

PÅ AMAGER, MAJ 1962.

Den 13. maj 1962 iagttog jeg ved tanghjørnet vest for Kongelunden og syd for det inddæmmede areal en ung Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*). Jeg opdagede fuglen, da den på ca. 15 meters afstand kom flyvende sammen med nogle Hættemåger (*Larus ridibundus*), og jeg havde i den følgende halve time lejlighed til i fint medlys at betragte den på nært hold både stående, svømmende og flyvende sammen med Hættemågerne. Den var større end disse, og specielt var dens flugt tungere og med langsommere vingeslag, hvilket netop først tiltrak min opmærksomhed. Næbbet var mørkt og betydelig kraftigere end Hættemågens. Hætten var brun med enkelte lyse fjer ligesom førsteårs Hættemåger, og dens udstrækning svarede nøjagtig til disses. I flugten sås håndsvingfjerene tydeligt sorte med skarp kontrast til den inderste del af vingen og ryggen, som var blågrå. Der var ingen hvid vingeforkant. Halen havde mørkt tverrbånd.

Jeg var i tvivl om iagttagelsen, fordi hætten udstrækning svarede til Hættemågens. Imidlertid skal dette være det normale for ungfuglene (oplyst af læge JØES RAMSØE JACOBSEN).

N. H. VALERIUS.

SUMMARY: Mediterranean Gull (*Larus melanocephalus*) seen at Amager, May 1962. A single juvenile specimen was observed for half an hour on May 13th, Amager. A description of the bird is given.

PUNGMEJSE

*(Remiz pendulinus)**

IAGTTAGET PÅ BORNHOLM, APRIL 1964.

Den 24. april 1964 var vi taget til Hundsemyre, en gammel tørvemose, beliggende i nærheden af Nexø på Sydbornholm. Vi kom gående på de tilbagestående jordvolde, omtrent midt ude i mosen, da en lille fugl pludselig kom flyvende og slog ned i en pilebusk ved bredden. Vi opdagede, at det var en Pungmejse (*Remiz pendulinus*), og begyndte ved fælles hjælp, at lave en beskrivelse af fuglen, samt tegne en lille skitse med de vigtigste kendetegn. Efter ca. 5 minutters forløb fløj fuglen, og det lykkedes ikke at finde den igen.

Dagen efter lykkedes det atter, at få Pungmejseren at se på omtrent samme sted. Denne gang iagttoges fuglen i ca. 20 min., hvorved der blev rigelig lejlighed til at studere den nærmere. Vejret var stille med sol og vekslende skydække. Den 26. april var fuglen imidlertid forsvundet. Trods en meget ihærdig eftersøgning i hele området, var det umuligt at finde den.

Beskrivelse: Størrelse som Blåmejsen (*Parus caeruleus*). Måske en smule mindre og slankere. Hovedet og nakken lysegrå. Et sort bånd, der gik fra

midten af kinden til panden, fik fuglen til at se ud, som om den havde maske på. Båndet var smalleste lige over næbbet. Dette var lyst og virkede mere spidst end vore hjemlige mejsers. Struben var hvidlig. Bryst og bug lyst beigefarvet med rødlige fjer på forhalsen. Ryggen var rødbrun, vingerne skifergrå med mørke forkanter. Kort grå hale og overgump. Benene virkede helt mørke. Fuglen var tavs ved den første iagttagelse, men dagen efter lykkedes det, at høre stemmen, der kan sammenlignes med Rørspurvens (*Emberiza schoeniclus*) -*tshii*, men blot noget finere. Desværre hørtes denne stemme kun en gang. Pungmejseren opførte sig som en typisk mejse, og virkede i det hele taget meget urolig. Den holdt med forkærlighed til i pilebuskene ved bredden. Flere gange sås den lille frøene af dunhamrene, hvilket den gjorde med en hurtighed, så det stod den om »ørerne«. Fuglen var meget sky, og det var umuligt, at komme den nærmere end ca. 15 meter.

A. PEDERSEN, S. P. SILLEHOVED,
R. MELCHIOR-HANSEN.

SUMMARY: Penduline Tit (*Remiz pendulinus*) seen at Bornholm, April 1964. A single specimen was seen at Hundsemyre, a peat-bog, Bornholm, April 24th and 25th. A description of the bird is given.

SPREDTE IAGTTAGELSER

LILLE LAPPEDYKKER (*Podiceps ruficollis*).

1 par ad. sås fodre 5 næsten nyklækkede pull. i kanalen syd for Sjællandsbroen, København, 16. aug. 1964. N. O. PREUSS.

MALLEMUK (*Fulmarus glacialis*).

1 fundet nylig død på stranden ved Henne Strand, Vestjylland, 20. juli 1964. N. O. PREUSS.

RØRDRUM (*Botaurus stellaris*).

1 hørtes pauke gentagne gange fra den store mose ved Lakolk, Rømø, om morgenen 16. juni 1963. K. FROST LARSEN.

1 hørt pauke flere gange fra den store rørskov i Arresø nær Bækkebro (Nordsjælland) 11. juni 1964. K. FROST LARSEN, P. HOLM SØRENSEN.

SKESTORK (*Platalea leucorodia*).

7 ad. sås i Bygholms Vejle (Nordjylland) 24. juli 1962. H. MELTOFTE HANSEN, K. FROST LARSEN.

1 ad. sås i Bygholms Vejle, 3 sås over Tømmerby Fjord, Nordjylland, begge iagttagelser 21. juli 1963. P. AAGAARD ANDERSEN, ALEX B. HANSEN og K. FROST LARSEN.

FLAMINGO (*Phoenicopterus ruber*)*.

1 fugl sås på østsiden af Aggertangen, Nordjylland, 17. maj 1964. P. HERMANSEN, HJ. ØSTERGAARD CHRISTENSEN, SV. NORUP.

Fuglen desuden meddelt iagttaget samme dag og samme sted af E. Y. SØNDERGAARD.

KNARAND (*Anas strepera*)*.

1 ad. ♀ sås ved Hasle, Bornholm, 7. sept. 1963. HANS-EWALD BRENNERCKE.

RØDHOVEDET AND (*Netta rufina*)*.

1 par (ad. ♂ og ♀) sås i Bagenkop Nor, Langeland, 22. april 1962. Fuglene lå på vandet, men fløj siden mod S over havet. K. FROST HANSEN.

HAVLIT (*Clangula hyemalis*).

Mange småflokke og flere større flokke med op til 200 fugle sås på den nordlige del af Issefjorden, Sjælland, 23. dec. 1964. A. HOLM JOENSEN.

KORTNÆBBET GÅS (*Anser fabalis brachyrhynchus*).

900-1000 sås fouragerende på Filsøs marker, Vestjylland, 20. og 21. feb. 1965. Fuglene trak d. 20. feb. ved solnedgang til søen.

A. HOLM JOENSEN, N. O. PREUSS.

KANADAGÅS (*Branta canadensis*).

3 sås på isen på Filso, Vestjylland, 16. feb. 1965.

A. HOLM JOENSEN, N. O. PREUSS.

KRUMNÆBBET RYLE (*Calidris ferruginea*).

1 udfarvet fugl i sommerdragt sås på stranden ved Sydvestpynten, Amager, 18. maj 1962.

K. FROST LARSEN.

KÆRLØBER (*Limicola falcinellus*)*.

2 sås på strandeng syd for Lakolk, Rømø, 4. juni 1963. Fuglene fouragerede på sand-mudder flade sammen med 1 Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*), 8 Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*), 7 Dværgryster (*Calidris minuta*) og 5 Almindelige Ryler (*Calidris alpina*).

A. HOLM JOENSEN, N. O. PREUSS.

ALMINDELIG KJOVE (*Stercorarius parasiticus*).

1 ad. (lys fase) sås i Limfjorden ved dæmningen syd for Bygholm Vejle den 23. juli 1962. Fuglen fløj vespå.

H. MELTOFTE HANSEN, K. FROST LARSEN.

DVÆRGMÅGE (*Larus minutus*).

2 juv. set flyve mod S ved kysten, Henne Strand, Vestjylland, 26. august 1964.

A. HOLM JOENSEN.

RIDE (*Rissa tridactyla*)*.

3 fugle (2 ad. og 1 juv.) sås ved nordkysten af Hammeren, Bornholm, 4. sept. 1963.

HANS-EWALD BRENNECKE.

SANDTERNE (*Gelochelidon nilotica*).

4-6 par ynglende i Bygholms Vejles sydvestlige del (Nordjylland), 19.-20. juli 1963. Kolonien lå på fugtig strandeng med kort græs.

A. HOLM JOENSEN.

TEJST (*Cephus grylle*).

1 fugl i vinterdragt set nær Munkholm Bro, Sjælland, 12. sept. 1963.

T. C. SMOUT.

PERLEUGLE (*Aegolius funereus*)*.

1 ad. ♂ fundet død i Hamborg Skov, Lolland, 13. april 1964. Fuglen sendtes til Zool. Mus., hvor skindet nu befinder sig.

POUL MILTON HANSEN.

GRØNSPÆTTE (*Picus viridis*)*.

1 sås i Dyrehaven ved Trepilelågen, Nordsjælland, 31. august 1963. Fuglen sås i god belysning, og stemmen hørtes.

JOHN P. BUSBY.

LILLE FLAGSPÆTTE (*Dendrocopos minor*)*.

1 ad. ♂ sås 0,5 km øst for Bangshøj, Tisvilde Hegn, Nordsjælland, 3. nov. 1963. Fuglen iagttoges i et

kvarter, mens den opholdt sig i en fugtig tykning af fyrre- og birketræer, på hvilke den ivrigt søgte føde.

K. FROST LARSEN.

PIROL (*Oriolus oriolus*).

2 ♀♀ eller juv. sås i lysning ved Bangshøj, Tisvilde Hegn, Nordsjælland, 31. maj 1962. Der var tale om rastende fugle.

P. AAGAARD ANDERSEN, K. FROST LARSEN.

BLÅHALS (*Luscinia svecica*).

1 ♂ af nordlig race sås hvor afløbet af Hartso løber ud mellem Østerby og Sønderby, Kegnæs, Als, 2. juni 1963. Fuglen lod sig iagttage på 15 meters afstand, og den blå strubeplet sås tydeligt. Næste dag sås fuglen ikke. Den meget sene forekomst skyldes formentlig det lange og kolde forår i 1963.

JØRGEN KNUDSEN.

DROSSELRØRSANGER (*Acrocephalus arundinaceus*).

2 syngende ♂♂ og 1 tavs (vel en ♀) sås i Utterslev Mose, Sjælland, i tiden 29. maj-medio juni 1962. Flere ornithologer havde lejlighed til at iagttage fuglene på kort afstand.

K. FROST LARSEN.

3 sås i tagrør på sydsiden af Hjulby Sø, Nordøst-Fyn, 3. juni 1963. 2 fugle sang uafbrudt, mens den tredje var tavs.

K. FROST LARSEN.

HVID VIPSTJERT (*Motacilla alba*).

2 sås på mudderflader nord for Esbjerg havn, Vestjylland, 19. feb. 1965.

A. HOLM JOENSEN, N. O. PREUSS.

DOMPAP (*Pyrrhula pyrrhula*).

I sommeren 1962 ved pinsetid har Dompap ruget i villahave i Odense. Civ.ing. CHR. ALSTED, Odense, har givet flg. oplysninger: Fuglene holdt til i 2 m høj bøgehæk, der er plantet ud imod befærdet gade. Redebygningen fandt sted i øjenhøjde. Fuglene var meget lidt sky. Efter rugetiden holdt de gamle fugle samt 1 unge til i haven.

FRODE SCHLANDER.

HVIDVINGET KORSNÆB (*Loxia leucoptera*).

3-4 fugle (1 ad. ♂ og 2-3 juv. eller ♀♀) set i Bunken Plantage syd for Skagen, 19. august 1959. Observationsomstændighederne var gode, fuglene sås på indtil 10 meters afstand. Det bemærkedes bl.a., at hannens røde partier var mere lyserøde, mindre orange end hos Lille Korsnæb (*Loxia curvirostra*). Fuglene virkede spinklere og havde tyn-dere næb end Lille Korsnæb. De hvide vingebånd sås tydeligt hos alle fuglene.

T. C. SMOUT.

Følgende mindre meddelelser er indsamlet og bearbejdet af C. A. BLUME.

TO IAGTTAGELSER AF RØDHØVEDET
TORNSKADE (*Lanius senator*)*
VED KØBENHAVN.

Den 6. maj 1963 blev 1 Rødhovedet Tornskade ♂ set på nært hold igennem længere tid i tjørnehækken, der skiller Digevej fra Amager Fælled, af VIGGO SØRENSEN. Da fuglen holdt til i terrænet i en uges tid, fik adskillige ornithologer lejlighed til at se den, bl. a. STEEN CHRISTENSEN og TH. FRØLICH.

Den 18. april 1964 så J. LASSEN LANDORPH 1 Rødhovedet Tornskade ♂ i Valbyparken. Fuglen iagttoges på nært hold i 1,5 time. Når den sad i solen lyste det lyst kastanjebrune hoved meget kraftigt ligesom det hvide bryst. Fuglen holdt til i toppen af de lave buske. C. A. BLUME.

SUMMARY: Two records of Woodchat Shrike (*Lanius senator*) near Copenhagen. 1 ♂ was seen on May 6th 1963 and stayed in the area for about one week. 1 ♂ was seen on April 18th 1964.

NOGLE JANUAR IAGTTAGELSER AF
VOKSNE DVÆRGMÅGER

(*Larus minutus*)

1965.

13. jan. 7 fugle. Løkken. (Vind SV, styrke 5—7). (ARNE MØLLER, O. LÆSSØE).

13. jan. 1 fugl ud for havnen. Hirtshals. (ARNE MØLLER, O. LÆSSØE).

15. jan. 3 fugle over brænding ved store mole, Hanstholm. (Vind SV, styrke 5). (ARNE MØLLER, O. LÆSSØE).

15. jan. 1 fugl flyvende lavt mod øst, Aggersund. (ARNE MØLLER, O. LÆSSØE).

17. jan. 3 fugle fiskende i brændingen, Hanstholm. (Vind SV, styrke 5—6). (ARNE MØLLER, O. LÆSSØE, P. HALD MORTENSEN, K. NØRREGÅRD, H. JERMIN).

Alle de iagttagne fugle fiskede i brændingen og klarede sig fint. De var alle adulte, uden hætte, men med det meste af rosafarven på brystet i behold og selvfølgelig sorte vingundersider.

O. LÆSSØE.

SUMMARY: Some records of adult Little Gulls (*Larus minutus*) January 1965. In January 1965 altogether 15 adult Little Gulls were seen at the coasts in North Jutland (Løkken, Hirtshals, Hanstholm, and Aggersund). All birds were feeding in the surf zone.

FORÅRSTRÆK AF TRANE

(*Grus grus*)

1963.

Følgende meddelelser er indkommet om tranetræk over Østdanmark i foråret 1963:

7. april sås 7 ved Køge Sønakke (K. og I. NIELSEN).

8. april sås 2 over Kongelunden, Amager (E. KRAMSHØJ).

13. april sås 1 ved Ulfshale, Møn (J. G. RODE).

18. april sås 30 ved Aflandshage, Amager (SV. CHRISTOFFERSEN).

21. april sås 53 ved Jersie (C. A. BLUME, T. HERNER, L. HALLING SØRENSEN).

21. april sås 12 ved Yderby trækkende østpå langs Sjællands Odde (EBBA SCHØNHEYDER).

25. april sås 175 trækkende nordpå ved Hellerup mellem kl. 9.45 og 10.45 (N. HANNOV).

25. april sås 550 komme ind ved Sydvestpynten, Amager og trække nordpå (kl. 10.35—12.10). (TH. FRØLICH).

25. april sås 780 ved Hammersholt, 3 km syd for Hillerød, trækkende mod nord (STEEN CHRISTENSEN).

Fuglene fra Hellerup og Amager er sikkert blandt de 780 fra Hammersholt; dette er formentlig den største koncentration af Traner, som er rapporteret i Danmark. Trækket ved Sjællands Odde er ret vestligt. Tranetræk iagttages som regel kun i det østligste Danmark og hovedsageligt ved østenvind. C. A. BLUME.

SUMMARY: In Spring 1963 several observations of migrating Cranes (*Grus grus*) were made in the eastern part of Denmark. Near Hillerød in North Zealand 780 birds were seen on April 25th, which is probably the largest concentration ever recorded in Denmark.

NOGLE IAGTTAGELSER AF RØDSTRUBET
PIBER (*Anthus cervinus*) I 1963 OG 1964.

12. maj 1963, 1 fugl sås på en mark nær Kongelunden, Amager (STEEN CHRISTENSEN, H. P. JENSEN).

11. april 1964, 1 fugl (ad. ♂) sås under overfarten fra Dragør til Limhamn af BENT og POUL JÜRGENSEN. Fuglen fløj 10 gange rundt om skibet, til tider kun på 1 meters afstand, så der var rig lejlighed til at studere fuglen. Det er på langt den tidligste forekomst af denne art. Den er hidtil kun set ret sjældent om foråret og da altid i maj.

20. sept. 1964, 5 fugle sås på voldene på det areal, der inddæmnes ved Avedøre Holme (TIM ANDERSEN, STEEN CHRISTENSEN).

24. sept. 1964, 5 fugle sås i Valbyparken (CLAUS PEDERSEN). C. A. BLUME.

SUMMARY: Some observations of Red-throated Pipit (*Anthus cervinus*) in 1963 and 1964. Four observations are mentioned, among which the hitherto earliest spring record (1 ad. ♂ in Øresund, April 4th 1964).

NOGLE IAGTTAGELSER AF LILLE FLUESNAPPER

(Muscicapa parva).

22. maj 1961 blev det hidtil største antal af Lille Fluesnapper set på Christiansø, nemlig 14. Af disse havde kun 4—5 rød strube. Gennem V. VALENTINUSSEN's konstante pinsesøg på Christiansø er det bekræftet, hvilken fremragende træklokalitet denne ø er om foråret. På ovennævnte dato så V. VALENTINUSSEN og FL. INGSTRUP blandt meget andet 6 Natravne (*Caprimulgus europaeus*), 2 Piroler (*Oriolus oriolus*), 2 Græshoppesangere (*Locustella naevia*), 1 Høgesanger (*Sylvia nisoria*) og 1 Hortulan (*Emberiza hortulana*).

Efterhånden som den Lille Fluesnapper breder sig mod vest, bliver den også mere og mere almindelig i Østdanmark. I de senere år er den således set hvert forår og efterår i Kongelunden, Amager. Den 12. maj 1963 blev der her set 4 eksemplarer med mere eller mindre rød strubeplet af bl.a. H. P. JENSEN. C. A. BLUME.

SUMMARY: On May 22nd 1961 the hitherto largest number of Red-breasted Flycatchers (*Muscicapa parva*) in Denmark was seen on Christiansø, near Bornholm. In the last years the species has been recorded every spring and autumn in Kongelunden, Amager. On May 12th 1963 four birds were seen.

STORT TRÆK AF RIDE

(Rissa tridactyla)

VED HANSTHOLM.

O. LÆSSØE meddeler (in litt.), at han den 21. nov. 1964 fra kl. 14.30 til 15.30 så ca. 1800 Rider trække mod syd ved Hanstholm. Trækket var i fuld gang, da LÆSSØE ankom, og fortsatte, da han forlod stedet. Ved samme lejlighed sås 21 Suler (*Morus bassanus*) og 23 lommer sp. (*Gavia sp.*) trække mod syd. C. A. BLUME.

SUMMARY: On November 21st 1964 about 1800 Kittiwakes (*Rissa tridactyla*) were migrating towards the south at Hanstholm (North Jutland) between 2.30 and 3.30 hours p.m.

TO IAGTTAGELSER AF KARMINDOMPAP

*(Erythrina erythrina)**

PÅ AMAGER.

»Under en tur 11. maj 1962 til det sydvestlige Amager, nærmere betegnet Koføeds Skoles enge, nær Sydvestpynten, opdagede jeg en fugl, der viste sig at være en Karmindompap. Den holdt til på en græsbevokset eng i umiddelbar nærhed af en frugtplantage. Om dens udseende noterede jeg følgende: Af størrelse var den som en Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*), måske lidt tykkere. Særligt karak-

teristisk var det korte, tykke næb, der var meget højt ved grunden; dette gav den et skalperet udseende og virkede ret iøjnefaldende

Længste uafbrudte iagttagelsesperiode var, da den sad i toppen af et ca. 3—4 m højt piletræ, ca. 5 minutter. Her sås den i godt lys og gennem en kikkert 7×50 på ca. 10 m afstand. Dens lyse overgump leder mig til at tro, at det drejede sig om en ikke udfarvet han.

Det er den første forårsagttagelse herhjemme og således den fjerde fra Danmark.«

STEEN CHRISTENSEN.

»En han af Karmindompap opdagedes 26. maj 1963 i Kongelunden på 15—20 m afstand, og det udelukkende på grund af dens stærkt lysende røde farve. Fuglen sad i en 6—8 m høj gran i en lysning af blandskov, ca. 100 m syd for vejen, der går mellem traktorstedet og stranden.

Desværre lod fuglen ikke sin stemme høre, hverken da den sad i granen eller da den et lille minut efter fløj bort fra granen, nordpå tværs over vejen.

Vi havde den i ualmindelig god belysning og så i kikkerterne tydeligt fuglens stærkt røde hoved og bryst.

En fortsat eftersøgning af fuglen var desværre resultatløs.«

OLE HINDSBO, BENT og POUL JÜRGENSEN.

Det er den 4. og 5. iagttagelse fra Danmark og de to første iagttagelser fra foråret. C. A. B.

SUMMARY: Two records of Scarlet Crossbeak (*Erythrina erythrina*) from Amager. The 4th and 5th record of this species from Denmark, both from spring, May 11th 1962 and May 26th 1963 respectively. The latter bird was a male in breeding plumage.

TREDÆKKERE

*(Gallinago media)**

I JYLLAND.

I de senere år er gjort følgende iagttagelser af Tredækkere (*Gallinago media*) i Jylland:

1955: 3. nov. Lendrup 1 fugl (beskadiget eller anskudt).

1957: 12. sept. Klim 2 fugle (1 skudt); 26. sept. Klim 1 fugl (skudt).

1958: 25. aug. Klim 2 fugle (1 skudt); 28. aug. Klim 1 fugl; 4 sept. Klim 1 fugl; 21. sept. Klim 1 fugl.

1960: 26. aug. Værnet, Tipperne 1 fugl ved grusvejen.

1962: 8. sept. Ulvedyb, »Fennen«, 3 fugle (1 skudt); 1. okt. Klim 1 fugl.

1963: 10. aug. »Fennen« 2 fugle; 15. aug. »Fennen« 3 fugle (1 skudt); 15. aug. Klim 2 fugle (skudt), 17. aug. »Fennen« 3 fugle (1 skudt); 18. aug. Værnet, Tipperne, 1 fugl (skudt); 18. aug. »Fennen« 1 fugl (skudt); 19. aug. »Fennen« 2

fugle (1 skudt); 22. aug. »Fennen« 4 fugle (1 skudt); 24. aug. »Fennen« 1 fugl (skudt); 25. aug. »Fennen« 2 fugle (1 skudt); 25. aug. Ulvedyb, dæmning, 2 fugle (skudt).
1964: 10. aug. Ulvedyb 1 fugl; 12. sept. Ulvedyb 1 fugl.

Af de sete fugle har jeg ialt haft 15 eller 16 i hånden, som oftest skudt af medjægere, men 5 af mig selv. Kun i ét tilfælde var der en smule tvivl, inden hunden apporterede, om det nu også var Tredækker. Fuglen var ret lille og havde næsten intet hvidt på yderste halefjer. På denne som i alle andre tilfælde blev halefjerene talt: 16, og fuglen var da også langt tungere end en Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) og langt kraftigere stribet på sider og bug. Iøvrigt karakteristisk træk ved fuglen i hånden er, at bugfarven snarere er lysegrå end hvid.

Normalt er der slet ingen tvivl for mig eller mine medjægere, når en bekkasin rejser. Kriteriet for Tredækker: Rejser på klodshold (2—8 m), ofte med hunden næsten over sig, flyver 50—200 m, lige og tungt, og er næsten ikke til at rejse igen, da den løber for hunden (to gange set i sædet). Som regel ses det hvide i de yderste halefjer tydeligt, da fuglene gerne flyver direkte væk fra en. Næsten altid tavs — én sagde »ttrrrr« el. lign. På en god »bekkasin-dag« ligger der i den bedste »Fenne« 150—250 Dobbeltbekkasiner og 1—2 Tredækkere, så der er rigelig lejlighed til sammenligning. En forædt, ung Dobbeltbekkasin kan undertiden lette tavs og lidt tungt, men flyver dog altid mindst 500 m og stiger stærkt, mens Tredækkeren stryger lige over jorden, — virker hyppigt sneppeagtigt ivrig. Den bedste »Fenne« er en almindelig græsmark med lidt tilløb til lyng hist og her og iøvrigt tidvis fuldt af småpjaksvand — grøfter langs begge sider. Altid kvier på græs. I en anden »Fenne« ved Klim er Tredækkeren også set et antal gange. Her er mere tort endnu og større pletter lyng, hvor fuglene flere gange er rejst. O. LÆSSØE.

O. LÆSSØE mener, at årsagen til, at antallet af Tredækkere var så lille i 1964, var den manglende fugtighed — dels på grund af udtørringen af Ulvedybet og dels på grund af den ringe regnmængde i august.

I vore dage ses Tredækkeren næsten kun i Jylland, hvor den i hvert fald i 1963 ikke var så sjælden, som den almindeligvis anses for at være. I de senere år ses den også hyppigere i Sverige. C. A. B.

SUMMARY: Observations of Great Snipe (*Gallinago media*) in Jutland. In the years 1956—64 several observations of this species were made in Northern and Western Jutland (at Klim, Ulvedybet, and Tipperne). 38 birds seen are mentioned of which 16 were shot. 22 birds were seen in August 1963. A description of the behaviour of the Great Snipe compared to that of the Snipe (*Gallinago*

gallinago) is given. The Great Snipe has hitherto been considered a rare bird in Denmark. The present records, however, show that the species in some places and at certain times occurs rather frequently.

IAGTTAGELSER AF GRÅMÅGE

(*Larus hyperboreus*)*

OG HVIDVINGET MÅGE

(*Larus glaucooides*)*.

I de senere år er der gjort en lang række iagttagelser af Gråmåge (*Larus hyperboreus*) og Hvidvinget Måge (*Larus glaucooides*) i Nordjylland. Der foreligger følgende iagttagelser.

GRÅMÅGE (*Larus hyperboreus*).

1960: 16. april 2 juv. Skagen Havn; 9. maj 1 juv. lille mole ved Hanstholm; 11. maj 2 juv. Skagen Nordstrand (se Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. 57: 122 (1963)); 14. maj 2 juv. Skagen Nordstrand; 13. nov. 1 ad. Livø Bredning, 8 km ude fra Løgstør.

1961: 31. marts 1 juv. fundet død Skagen Nordstrand; 29. april 1 juv. Hanstholm.

1962: 19. april 1 juv. Skagen Havn; 23. april 1 juv. Skagen Havn; 30. nov. 1 juv. og 1 ad. (let olie-skadet, den juvenile ret lille) Hanstholm.

1963: 13. april 1 juv. Hanstholm (P. HALD MORTENSEN, O. LÆSSØE).

1964: 4. jan. 1 juv. Hanstholm; 5. jan 2 juv. Hanstholm (P. HALD MORTENSEN, O. LÆSSØE); 19. jan. 1 juv. (2?) Hanstholm (P. HALD MORTENSEN, KLINDT, O. LÆSSØE); 16. marts 1 juv. (ret lille) Bulbjerg; 13. april 2 juv. (store og typiske 2—3 års fugle) Hanstholm; 17. april 2 juv. (1 stor og 1 lille) Skagen Havn; 24. april 1 juv. Skagen Nordstrand (A. MØLLER, P. HALD MORTENSEN, O. LÆSSØE); 24. april 3—4 juv. Hirtshals Havn (A. MØLLER, P. HALD MORTENSEN, O. LÆSSØE); 31. maj 2 juv. Hirtshals Havn (A. MØLLER, O. LÆSSØE); 30. okt. 1 juv. (2-års) Bulbjerg; 21. nov. 2 juv. Hanstholm; 26. nov. 1 juv. (sammen med 1200—1500 Sølvmåger (*Larus argentatus*) Nibe ved slagteriudløb i fjorden; 2 dec., 3. dec., 4. dec. 1 juv. sammested.

HVIDVINGET MÅGE (*Larus glaucooides*).

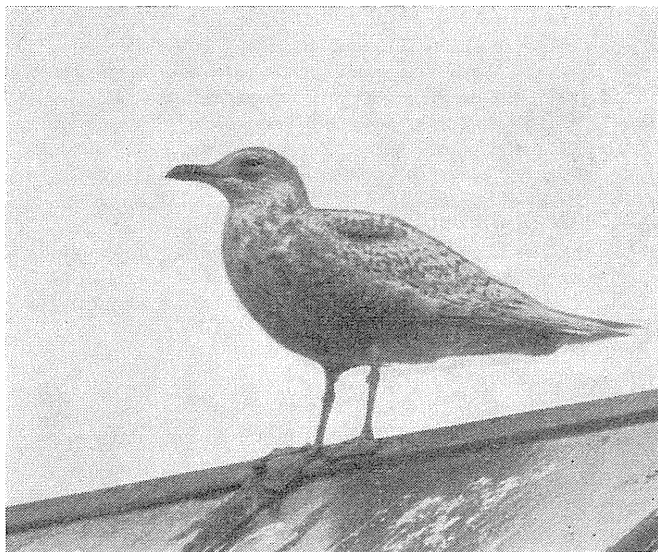
1961: 15. marts 1 juv. Bulbjerg; 29. april 1 juv. Hanstholm.

1962: 8. april 1 juv. Skagen Havn.

1964: 17. april 1 juv. (1-års) Skagen Havn; 24. april 1 juv. (2-års) Skagen Havn (A. MØLLER, P. HALD MORTENSEN, O. LÆSSØE); 24. april 3 juv. (1- og 2-års) Hirtshals (A. MØLLER, P. HALD MORTENSEN, O. LÆSSØE); 31. maj 2 juv. (1-års) Hirtshals (A. MØLLER, O. LÆSSØE); 20. juni 1 (ad. eller næsten ad.) Nyborg Færgehavn (A. MØLLER, O. LÆSSØE); 21. nov. 1 ad. Hanstholm; 26. nov. 1

Hvidvinget Måge
(*Larus glaucooides*),
Skagen Havn, 24. april
1964 (Foto: POUL HALD
MORTENSEN).

Iceland Gull
(*Larus glaucooides*)

(3-års(?) næsten ad.) Nibe, slagteriudløb i fjorden; 1. dec. 1 ad. (fuglen havde svagt gråblå ryg, muligvis samme fugl som 26. nov.) Nibe, slagteriudløb i fjorden; 2. dec. 1 fugl (ret fjern) Nibe. 1965: 3. feb. 1 juv. (meget lille og typisk, haltede stærkt på det ene ben og virkede tam) Hanstholm; 4. marts 1 ad. Nibe, slagteriudløb i fjorden; 5. marts 1 ad. (samme fugl) og 1 næsten ad. Nibe, slagteriudløb i fjorden.

På følgende dage og lokaliteter sås de to arter sammen: 1961: 29. april Hanstholm; 1964: 17. april Skagen Havn, 24. april Hirtshals, 31. maj Hirtshals, 21. nov. Hanstholm, 26. nov. Nibe.

Både Hvidvinget Måge og Gråmåge er set i så mange dragter, at en egentlig dragtbeskrivelse af hver ikke er overkommelig; problemet er jo heller ikke at skelne disse fra Sølvmåger og de andre mågearter — de lyser jo alle langt væk — men at skelne de to arter fra hinanden. Ofte er det let, da fuglene er langt mere tamme end de øvrige store måger og lader sig bese på nært hold på stranden, eller når de sidder på taget af fiskeeksporthaller.

Den Hvidvingede Måge er altid mindst, som regel er anelse mindre end en Sølvmåge — dette er dog også set i to tilfælde af Gråmåge. Men fuglen er også slankere, elegantere, mere langvinget, og vingerne er tydeligt smallere ved basis, end Gråmågens. Næbbet er dog langt det sikreste kendetegn, og er i alle tilfælde bedømt: det er langt svagere, tyndere og i reglen mørkere end Gråmågens, — giver fuglen et »sødere«, mere dueagtigt udseende. I den dragt, der langt almindeligst ses, er den Hvidvingede Måges næb mørkebrunt på de yderste 2/3, og noget lysere brunt til gulbrunt på inderste 1/3. Gråmågens store, grove næb er her kødfarvet, und-

tagen den sidste yderste 1/4, der med skarp grænse er nærmest sort. En ejendommelighed, jeg har bemærket, er, at Gråmågen i »hakkorden« står langt over de øvrige måger og gænger disse væk med lethed — og gør det ofte og gerne. Dette er aldrig set med Hvidvinget Måge, som jeg har set blive kujoneret flere gange.

Gråmåger kan være ret små, i mindst 2 tilfælde er set ungfugle, der var af størrelse som Sølvmåge, men ser alligevel altid meget grove, bredvingede ud og med en mægtig »slagterkrog« af et næb, hvor kontrasten fra det lyserøde til det sorte ses på selv ret lang afstand.

Af Hvidvinget Måge er kun set en helt sikker adult, nemlig 1. dec. 1964 ved Nibe. Denne var næsten renhvid — kunne opdages fra bil med mere end 100 km's fart imellem mange mindre store måger. Nærmere betragtet havde den ganske svagt gråblå ryg, eller rettere vingeoversider. Orbitalringen ret mørk, men dog ikke egentlig rød, synes jeg. Sås ellers i medsøl på 40—50 m afstand i kikkert 10×50.

Et typisk citat fra min dagbog den 24. april 1964 (Hirtshals):

»Gråmågerne og de Hvidvingede i en mægtig flok Sølvmåger (*Larus argentatus*), Sildemåger (*Larus fuscus*) og Svartbager (*Larus marinus*) på stranden. Her sås sammen 1-års og 2-års (2 stk.) Hvidvinget Måge og 2 Gråmåger og 1 Gråmåge inde ved molen, samt yderligere 1 Hvidvinget på et tag i havnen, hvor også 1 Gråmåge sås flyvende. De sidste to kan dog være gået igen på stranden, men altså minimum: 3 af hver art, og så så vi endda ikke havnen rigtigt efter på grund af tidnød. Vi havde meget fin lejlighed til sammenligning mellem Grå-

måge og Hvidvinget Måge, som her var meget lette at adskille. Dog skal man passe på 1-års Hvidvinget Måge siddende, som ret let overses forfra. På alle Gråmåger, hvoraf den ene var ret lille, var næbbene fine, med god kontrast og kun det yderste sort. De Hvidvingede Måger var mere forskellige med hensyn til udbredelsen af det mørke. 1 års med lysebrunt undernæb (lidt under det halve) og sortagtig yderste halvdel. De ældre fugles næb ligner mere Gråmågernes, selvom der er mere sort og mere flydende grænse, men det inderste af næbbet er mere kødfarvet end på 1-års fuglen. Selvfølgelig er næbbet spinklere og hovedet mindre end de meget grove Gråmågers.

Der må jo antages at være mange »hvide« måger ved vestkysten sådan en dag, når vi alene kan se mindst 4 af hver slags bare i Skagen og Hirtshals, uden specielt at hellige os måger. Givet i hvert tilfælde, at litteraturangivelser om disse to arter er helt forældede, ligesom beskrivelser og afbildninger af ungfugle lader en del tilbage at ønske. Ret heldigt, at vi var tre mand til disse mere ualmindelige iagttagelser.«

O. LÆSSØE.

Ifølge SALOMONSEN: Oversigt over Danmarks Fugle (1963) er Gråmågen »Fåtallig, men næppe almindelig vintergæst (sept.—april, flest nov./febr.), muligvis regelmæssig forårgæst (marts/pr. maj) langs Vendsyssels kyster«. Af ovenstående rapport fremgår det, at den ikke er så fåtallig en vintergæst som almindeligvis antaget, og at den er regelmæssig

forårstrækgæst ikke blot ved Vendsyssels kyster, men også i Thy; man må endvidere formode, at dette også er tilfældet andre steder i Jylland.

De nævnte 15 iagttagelser af Hvidvinget Måge fra 1961 til begyndelsen af 1965 er flere sikre fund end der hidtil er omtalt i litteraturen. Ifølge SALOMONSEN: Oversigt over Danmarks Fugle (1963) findes her fra landet fra 1875 til 1961 kun 14 forekomster, hvoraf 8 er iagttagelser (incl. nogle usikre). Efterhånden som Nord- og Vestjylland bliver undersøgt på alle årstider, vil vi få et bedre indblik i denne fuglearts optræden.

C. A. BLUME.

SUMMARY: Observations of Glaucous Gull (*Larus hyperboreus*) and Iceland Gull (*Larus glaucooides*). From 1960 to 1965 (March) nearly 40 Glaucous Gulls and 15 Iceland Gulls were observed. One Iceland Gull was seen at Nyborg (Funen), all others were seen at coasts in North Jutland (at Skagen, Hirtshals, Bulbjerg, Hanstholm, and Limfjorden). In some cases the two species were seen together, and the author has given a thorough description of the characters by means of which the two species are distinguished. The present observations show that the Glaucous Gull is a regular winter- and spring-visitor along the coasts of Vendsyssel and Thy. Further that the Iceland Gull is more common than hitherto believed (up to 1963 (SALOMONSEN: Oversigt over Danmarks Fugle) only 14 records were known).